

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 4. De duobus locis ex primo libro Commentariorum Cæsaris de bello Gallico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](#)

De duobus locis ex primo libro Commentario-
rum Cæsaris de bello Gallico.

CAP. IIII.

LEGEBAMVS animi caussa primum librum
commentariorum Cæsaris De bello Gallico ego,
& Horatius Macaranus elegantissimo ingenio, & ho-
nestissimis moribus præditus adolescēs: & vt ei quid-
que occurrerat, in quo hæreret, ita aut ex me sciscita-
batur sententiam meam, aut etiam suam ipse mode-
stè ac verecundè proferebat. Cùm igitur ventum esset
ad eum locum, vbi Ariouistus Cæsaris legatis respon-
det, *Æduis se ob sides redditum non esse, neque iis, neque*
orum sociis iniuria bellum illatum, si in eo manarent quod
convenisset, stipendiumq; quotannis penderent: si id non fe-
cissent, longe is fraternum nomen populi R. afuturum: iis
recitatis, paululum substitit Horatius: &, Quando,
*inquit, mihi licere voluisti, omnia dicere quæ in men-
tem venirent, non dissimulabo vereri me, ne hoc lo-
co, vbi est afuturum, vna littera extrita, legi debeat fu-
turum. Recens enim sum à Ætione vltimi Æneidos,*
vbi commemini ita Turnum loqui,

Longè illi dea mater erit, quæ nube fugacem
Feminea tegat, & vanis sese occulat vmbbris.
Vergo illuc Turnus minatur, longè Æneæ futuram
matrem: ita hic Ariouistus, longè Æduis fraternum
nomen populi R. fore. Tum ego, Acutè, inquam,
iñfuc à te Horati, & ingeniosè cogitatum est: &, quo
tibi magis etiam de ista tua coniectura placeas, scito,
eandem ad primè erudit hominis Gabriëlis Faërni
fuisse, cum uno illo quo tu quoque usus es Virgilij te-
stimonio niteretur: Certeque eodem modo locutus
est optimus, & ipse Latinitatis auctor Ouidius octauo
Metamorphoseon:

R

Pone

Materi
Lectione
LIII
25

Pone, age, nec titulos intercipe femina nostros,
Thestia& clamant: nec te fiducia forma
Decipiat: ne sit longè tibi captus amore
Auctor.

Sed tamen cùm eadem veterum librorum scripsit, quæ vulgata; nihil est causæ, cur quidquam tandem putemus. Nam hoc quoque alterum quendi genus veteribus non inusitatum fuisse, etdem illo quem modò citauit, Ouidio cognoscit apud quem ita legimus libro quarto:

*Huic quoque, vade procul, ne longè gloria rerum,
Quas mentiris, ait, longè tibi Iuppiter absit.*

Paulo autem infra eum, quem dixi, Cæsaris locus alius est in omnibus, quos ego quidem volui, libris dyravatus; quem qui nuper emeruerunt, magis etiam corruerunt. Nam cùdixisset Cæsar, è Gallorum sermonibus de Germanorum virtute, tantum extitisse in exercitu Romano metum, ut non mediocriter omnium membris animosque perturbaret: *Hic, inquit, primum erit à tribunis militum ac praefectis, reliquisque quæ in urbe, amiciis causa, Cæarem secuti magnum periculum miserabantur; quod non magnum in re militari rsum habebant.* Ita enim habent veteres tum calamo nocturnum typis descripti libri. At in iis qui postea eduntur, addita est negatio, hoc modo: *Non magnum periculum miserabantur.* Sed qui attenit totum locum considerauerit, facile intelliget legendum esse, *Magnum periculum esse rebantur.*